

Lublin, dnia 3 sierpień 2017 r.

Radna Miasta Lublin
Małgorzata Suchanowska
Plac Króla Władysława Łokietka 1
20-109 Lublin

Wydział Planowania UM Lublin
ul. Wieniawska 14
20-071 Lublin

Dotyczy:

Uwag do projektu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Lublin.

Mając na względzie słuszny interes obywateli miasta Lublin, prawidłowy i funkcjonalny rozwój miasta Lublin oraz należyte wypełnianie mandatu Radnej Rady Miasta Lublin wnoszę następujące uwagi:

1. Proszę przyjęcie uwagi dotyczącej konieczności naniesienia na mapę projektu studium kompletnej sieci istniejących i planowanych (ujętych we wcześniej zatwierdzonych dokumentach planistycznych) dróg publicznych.

Obecne określanie stref przeznaczenia terenów bez wyżej wskazanego układu drogowego uniemożliwia dokonanie skutecznej oceny zasadności wprowadzenia określonych stref dla m.in. zapewnienia ich prawidłowej obsługi komunikacyjnej oraz faktycznego obszaru przewidzianego pod konkretne przeznaczenie. Miasto Lublin obecnie boryka się z problemem nadmiernego ruchu kołowego pojazdów pomimo podejmowania różnych inicjatyw inwestycyjnych takich jak m.in. budowa obwodnicy czy wprowadzania systemu inteligentnego zarządzania ruchem co wymusza wprowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej miasta w kontekście szczegółowego określania kierunków jego rozwoju.

2. Proszę o przyjęcie uwagi zawierającej wniosek o sporządzenie nowej (odpowiadającej aktualnym realiom) inwentaryzacji przyrodniczej miasta Lublin.

Przy sporządzeniu obecnej prognozy oddziaływania na środowisko zmian uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin wprowadzanych w przedmiotowym studium Wydział Planowania UM Lublin posłużył się Inwentaryzacją Przyrodniczą miasta Lublin z 1998 r. autorstwa Pana Tadeusza Chmielewskiego. Pomimo to, iż dokument ten jest bardzo szczegółowy, nie przedstawia on dziś danych aktualnych. Od momentu sporządzenia dokumentu miasto ewaluowało, nastąpiły niekorzystne dla przyrody żywej zmiany, zlikwidowano część opisanych w inwentaryzacji zasobów flory i fauny, zaś wskazane w dokumencie propozycje i pomysły utrzymania stanu wyjątkowo cennych w skali miasta miejsc zostały zaprzepaszczone lokalizacjami np. inwestycji

deweloperskich lub nieudolnymi próbami „rewitalizacji” tych terenów. Bez aktualnego dokumentu przedstawiającego bieżący stan przyrody w mieście Lublin, ze szczegółową inwentaryzacją zieleni miejskiej oraz występujących jego terenie gatunków roślin i zwierząt, nie jest możliwa właściwa diagnoza stanu aktualnego, a zatem określenie właściwego kształtu studium w zakresie aspektów przyrodniczych. Szeroko pojęta ochrona środowiska w planowaniu przestrzennym miasta powinna stanowić główny jego element, który wpływa na komfort życia mieszkańców, ich zdrowie i zachowanie zasobów przyrodniczych także dla przyszłych pokoleń, a nie – jak ma to miejsce obecnie – jest marginalizowana.

3. W opisaney powyżej inwentaryzacji przyrodniczej (str.79) poruszono temat wskaźnika zieleni normatywnej. Proszę o przyjęcie uwagi dotyczącej obowiązku wskazania informacji ile obecnie wynosi ten wskaźnik wraz z podaniem źródła danych (ich daty), w oparciu o które został określony. W inwentaryzacji przyrodniczej z 1998 r. prof. Chmielewski wskazywał na ówczesne 30 m²/mieszkańca dla miasta Lublina przy wymaganej przez Światową Organizację Zdrowia 50 m²/mieszkańca. Należy zakładać, że obecnie wskaźnik ten jest jeszcze niższy niż w 1998r. Przyjęty przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) wskaźnik określa poziom takiego zazielenienia w mieście, kiedy rośliny wytwarzają odpowiednią ilość tlenu do aktywnego wypoczynku i spacerów, a jakość życia mieszkańców, którzy są w większym stopniu narażeni na stres związany z tempem życia niż osoby zamieszkujące mniejsze miejscowości ulega poprawie. Jak dla przykładu zauważyła Karolina Krajewska ze stowarzyszenia Zielone Mazowsze: - *Urzednicy traktują tereny zielone w miastach po macoszemu, bo nie czują presji mieszkańców, którzy również w większości nie doceniają wartości, jaką ma każdy metr kwadratowy zieleni w mieście*¹. Tymczasem, co podkreśla się w wielu opracowaniach naukowych, tereny zielone są niezbędnym składnikiem struktury miasta i jednym z głównych czynników wpływających na jakość środowiska mieszkaniowego. Nie chodzi tu tylko o ekologiczne, zdrowotne i estetyczne wartości zieleni, ale także o znaczenie funkcjonalne tych terenów, które są miejscem rekreacji, coraz bardziej docenianej we współczesnym społeczeństwie. Bliskość publicznych parków, terenów wypoczynku i sportu wpływa bowiem na atrakcyjność lokalizacji i podnosi wartość rynkową inwestycji mieszkaniowych². Ciągłe dążenie do zabudowywania miasta inwestycjami mieszkaniowymi, usługowymi i drobnym przemysłem bez uwzględnienia terenów zielonych (oprócz wymaganej przepisami prawa powierzchni biologicznie czynnej, którą można realizować również jako trawniki, realizacja zieleni w formie rozdrobnionej wyłącznie na terenie i w bliskim sąsiedztwie zabudowy) powoduje w

---

1.
http://metro.gazeta.pl/metro/1,50144,17716362,Mieszkancy_miast_walczą_o_zielen__Czy_ich_zapal_storpeduja.html

2.
Standardy urbanistyczne dla terenów mieszkaniowych – wybrane zagadnienia, Grażyna Dąbrowska-Milewska, Wydział Architektury, Politechnika Białostocka

ogólnym/kompleksowym ujęciu drastyczne obniżenie jakości środowiska mieszkaniowego. Nowe lubelskie osiedla pozbawiane są skoncentrowanych kompleksów zieleni, rekreacji i sportu, które mają znacznie większe walory użytkowe, ekologiczne i prozdrowotne.

Z dostępnych informacji wynika, że tereny zielone spełniają wiele funkcji: stanowią siedlisko żywych zasobów przyrody, stanowią indykatory jakości środowiska (funkcja ekologiczna); podnoszą wilgotność powietrza, obniżają temperaturę powietrza, stymulują ruch powietrza, pochłaniają CO₂ (funkcja klimatyczna); pochłaniają zanieczyszczenia powietrza, w tym pyły, wpływają na retencję wody, magazynują duże ilości wody, tłumią i izolują hałas (funkcja ochronna), wzbogacają krajobraz (funkcja estetyczna) oraz tworzą miejsca wypoczynku (funkcja rekreacyjna). Zieleń ma korzystny wpływ na warunki przewietrzania i wymiany powietrza w mieście, poprzez regulację przepływu powietrza. Przy dużej sile wiatru wielopoziomowa zieleń, tworząca przegrody o zwiększonej szorstkości, znacząco hamuje prędkość wiatru w warstwie przyziemnej. W zakresie regeneracji powietrza dużą rolę spełniają drzewa pochłaniając substancje toksyczne – dla przykładu badania naukowe mówią, że wielopiętrowa zieleń o znacznej zwartości zmniejsza trzykrotnie stężenie pyłów zawieszonych w powietrzu, a niska zieleń okrywowa i trawiasta spełnia rolę filtra zapobiegając uciążliwemu wtórnemu pyleniu np. przy drogach.

W celu poprawy bilansu tlenu w mieście wyjątkowo istotna jest zieleń w otoczeniu i na obrzeżach miasta w postaci kompleksów leśnych, terenów rolniczych i akwenów wodnych (w Lublinie rolę tę pełnią tzw. Górki Czechowskie na północy i Stary Gaj z Zalewem Zemborzyckim na południu miasta). Zachowanie parków, zieleńców, ogrodów, lasów, zieleni przy ulicach, ale też korytarzy wymieniających powietrze tworzonych przez niezabudowane pasy łączące tereny zabudowy miejskiej z terenami otwartymi poza miastem ma wybitne znaczenie dla zachowania „płuc miasta”.

Rolą mieszkańców reprezentowanych przez m. in. radnych jest zahamowanie procesu niszczenia walorów przyrodniczych wpływających na standard i jakość naszego życia. Pamiętajmy, że zgodnie z zapisami Konstytucji RP *„władze publiczne mają obowiązek zapobiegania negatywnym dla zdrowia skutkom degradacji środowiska” (art. 68) oraz, że „władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom” (art. 74).* Kurczenie się terenów zieleni, rabunkowe dysponowanie przestrzenią, zaburzony bilans wodny wynikający ze wszechobecnej zabudowy i sztucznych nawierzchni, wszechobecny hałas i zanieczyszczenie powietrza oraz coraz więcej czynników wywołujących liczne choroby cywilizacyjne, alergie, nowotwory powoduje, że każdy projektant, niezależnie od specjalności, powinien oszczędnie gospodarować dobrami naturalnymi, odpowiedzialnie kształtować przestrzeń traktowaną jako dobro nieodnawialne, aby zapewnić mieszkańcom godne warunki życia w tym jak najlepszą jakość środowiska miejskiego³

---

3. Zrównoważony rozwój miast: <http://www.agenda21.waw.pl>

Za przykład właściwego postępowania w powyższym zakresie niechaj posłuży przykład Miasta Szczecin, gdzie mimo jednego z najwyższych wskaźników zazielenienia na mieszkańca docenia się walory miejskiej zieleni i utworzono Program Rozwoju Terenów Zieleni (wskaźnik zazielenienia dla Szczecina oszacowano na rok 2007 r. wyniósł 148 m² przy wskaźniku 123 m² dla Poznania, 134 m² dla Gdańska i 65 m² dla Krakowa. W dokumencie tym uznano za nadrzędną zasadę we wszystkich działaniach związanych z realizacją projektów programu - bezwzględne zachowanie działań ochronnych obiektów i obszarów o unikatowej wartości dla środowiska przyrodniczego, które są poddane różnym formom ochrony prawnej lub są postulowane do objęcia tą ochroną. Wynikające z tych form działania ochronne stanowią priorytet w stosunku do projektów programu rozwoju terenów zieleni.

4. Zabezpieczenie Górek Czechowskich jako Rezerwat lub Park Natury bez większej ingerencji, konieczna ochrona i zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych bez możliwości zmiany starego studium i w podjętej zmianie planu, zakaz wprowadzenia wysokiej zabudowy. Cytat z ww. dokumentu: „Przyrodnicze tereny chronione mogą być dodatkowym zasobem zieleni publicznej przy założeniu, że wprowadzenie rekreacji, ciągów pieszych, konnych, rowerowych o naturalnej nawierzchni, nie kłóci się z celem ochrony. Nie zakwalifikowane do ochrony prawnej obszary cenne pod względem przyrodniczym oraz inne tereny zieleni pół naturalnej mogą być udostępnione jako tereny rekreacji i wypoczynku w granicach i w sposób umożliwiający zachowanie ich walorów. Czy naprawdę w przypadku Lublina – chociażby w przypadku Górek Czechowskich nie można byłoby wziąć przykładu ze sposobu myślenia szczecińskich urzędników?

5. Proszę o przyjęcie uwagi o obowiązku zwrócenia się do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie o przedstawienie ponownej opinii do studium po aktualizacji inwentaryzacji przyrodniczej. Wydana przez ten urząd opinia z dnia 31 marca 2017 r. znak: WOOŚ.410.35.2017. MH jest nieaktualna, gdyż została sporządzona w oparciu o nieaktualne informacje zamieszczone w prognozie oddziaływania na środowisko studium, a odnoszące się do zasobów przyrodniczych miasta Lublin.

6. Proszę o przyjęcie uwagi, że oprócz konieczności przeznaczania dużej powierzchni miasta pod tereny niezabudowane i zielone, istotne jest też zachowanie ciągłości przebiegu terenów zielonych w mieście. Dolina Bystrzycy, Czechówki i Czerniejówki wraz z siecią funkcjonalnie powiązanych z nimi suchych dolin wąwozów, stanowią bezsprzecznie element konieczny do ochrony.

7. Proszę o przyjęcie uwagi dot. konieczności wzięcia interesu publicznego i interesu prywatnego przy ustalaniu przeznaczenia terenów w procesach zagospodarowania przestrzennego. Pracownicy Wydziału Planowania powinni uwzględniać zgłaszane przez mieszkańców miasta uwagi i wnioski dotyczące ochrony istniejącego stanu zagospodarowania terenu, zmian w zakresie zagospodarowania, a także uwzględniać analizę ekonomiczną, środowiskową i społeczną (zasada proporcjonalności; art.3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Przeglądając projekt studium dla

miasta Lublina można odnieść wrażenie, że bierze się pod uwagę głównie oczekiwania prywatnych inwestorów oraz deweloperów, nie spełniając oczekiwań mieszkańców miasta. Studium musi uwzględniać sposób aktualnego użytkowania nieruchomości należących do osób fizycznych czyli obywateli, stosując się tym samym do poszanowania prawa własności w tym w szczególności do tzw. zasady proporcjonalności.

8. Proszę o przyjęcie uwagi, aby przy rozstrzyganiu zgłaszanych uwag i wniosków do Studium uwzględniono (odniesiono się na piśmie) także ustne uwagi podnoszone na wszystkich spotkaniach z mieszkańcami dotyczących tego dokumentu. Spotkania te miały przecież miejsce w terminie i czasie publicznych konsultacji, w których brali udział także pracownicy Wydziału Planowania UM Lublin. Brałiście Państwo udział w spotkaniach w ramach wykonywanych obowiązków służbowych, zatem macie obowiązek sporządzania protokołu z przebiegu tych spotkań i uwzględnienia wniosków przedstawianych w formie ustnej przez mieszkańców miasta (wynika to z obowiązującej w administracji publicznej ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, ustawowej konieczności transparentności procesów planistycznych oraz z uwagi na fakt szczególnej odpowiedzialności w związku z tym, iż każdy urzędnik wypełniając powierzone zadania jest funkcjonariuszem publicznym). Brak uwzględnienia zastrzeżeń podnoszonych na tych spotkaniach spowoduje naruszenie obligatoryjnej zasady transparentności i przejrzystości przy sporządzaniu dokumentów strategicznych dla naszego miasta. Musicie Państwo pamiętać, że konsultacje społeczne są równie ważne co trwające przez kilka lat opracowywanie projektu studium wraz z kierunkami zagospodarowania miasta, mimo że konsultacje te trwają znacznie krócej.

9. Proszę, aby koncepcja przedmiotowego studium uwzględniała potrzeby przyszłych pokoleń, a nie była dostosowana do obecnych/krótkoterminowych potrzeb.

10. Proszę o przeznaczenie rezerwy rolnej znajdującej się w studium na terenach dzielnic Ponikwoda i Hajdów - Zadębie, pod zabudowę jednorodzinną i wielorodzinną.

11. Proszę nie omijać uwag i propozycji dzielnicy Tatary gdyż to sprawa poważna w kontekście braku programu zrównoważonego rozwoju miasta. To także polityka w której mieszkańcy biedniejszych, czy bardziej zaniedbanych dzielnic są traktowani jako obywatele drugiej kategorii.

I. REJONY URBANISTYCZNE, REJON IV – WSCHODNI:

12. **Uwaga dotyczy** strony 29-30 w p. 1), ust. a):

wyróżnik: tereny zabudowy wielorodzinnej - dopisać ul. Przyjaźni

wyróżnik: tereny usługowe – dopisać ul. Krzemionki oraz ul. Hutniczą

wyróżnik: tereny usług oświaty – dopisać ul. Przyjaźni

dodać wyróżnik: tereny zielone o charakterze publicznym n/Bystrzycą z funkcjami sportowo-rekreacyjnymi, placem zabaw, od granicy Strefy IV do mostu w ciągu Al. Tysiąclecia – Ogród Jordanowski.

Uwaga dotyczy str. 30 w p. 1), ust. b):

dodać poniżej:

Osiedle „Turystyczna” (Tatary): tereny zabudowy wielorodzinnej/usługowej w rejonie ul. Turystycznej 3-3a (ewentualnie zostawić jako tereny usługowe z okresową funkcją budownictwa wielorodzinnego).

13. 2. Osiedle „Grenadierów” (Felin): tereny zabudowy wielorodzinnej M4 w rejonie ul. Grenadierów 13-15-17 w strefie Agc w której działalność gospodarcza na działkach przylegających do strefy M4 może być prowadzona z wymogiem zachowania strefy uciążliwości w granicach własnej posesji.

14. **Uwaga dotyczy** str. 32 w p. 3):

wykreślić wyrazy: ”w zakresie niezbędnym dla potrzeb prowadzenia działalności gospodarczej” lub powyższe dodać po wyrazach „oraz funkcji usługowej” .

15. **Uwaga dotyczy** str. 32 w p. 2), ust. a):

dopisać: Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji przy ul. Projektowej.

dopisać ust. c): tereny usług sportu i rekreacji: Kryta pływalnia z funkcjami Domu Kultury i Amfiteatr przy ul. Odlewniczej.

16. **Uwaga dotyczy** str. 32-33 w p. 3, ust. b):

wyróżnik: teren aktywności gospodarczej – wykreślić ul. Gospodarczą i ul. Hutniczą

17. **Uwaga dotyczy** str. 35 w p. 5), ust. e):

dopisać po przecinku: w rejonie ul. Gospodarczej (Park Tatary; działki przy ul. Gospodarczej 19, 17,15,13,11,9, 5) oraz w wąwozie łączącym ul. Łęczyńską/ ul. Maszynową z ul. Gospodarczą.

18. **Uwaga dotyczy** str. 35 w p. 6), ust. a):

dopisać: Dworek Grafa przy ul. Mełgiewskiej, „Czerwona Karczma”/Karczma „Budzyń” przy ul. Turystycznej 2, kapliczka M. Boskiej przy ul. Mełgiewskiej, od strony ul. Turystycznej.

II.OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW:

19. Uwaga dotyczy str. 89, p. 2.4 Ochrona atmosfery:

w wyróżniku 3-cim (dotyczącym warunków areosanitarnych) dopisać wyraz „istniejące” po wyrazach „należy ograniczać” i po zakończeniu obecnego tekstu dopisać zdanie: Należy nakazać, w przypadku lokalizacji nowych inwestycji (do czasu osiągnięcia standardowej jakości powietrza atmosferycznego w aglomeracji lubelskiej), stosowanie do opalania wyłącznie gazu lub korzystanie z ciepła z sieci miejskiej.

w wyróżniku 4-tym dopisać: „należy dążyć do udrożnienia systemu komunikacyjnego poprzez likwidację szczególnie uciążliwych „korków „poprzez budowę tuneli (pod Al. Racławickimi), kaskad, ruchu jedno kierunkowego, itp.

w wyróżniku 2-gim (w grupie dotyczącej warunków akustycznych) dopisać na zakończeniu: w tym tuneli i osłon przed hałasem.

III. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII

19. Uwaga dotyczy str. 121-122 ust. d; wykreślić wyróżnik: budowę nowych elektrociepłowni wykorzystujących biomasę.

Jest to pozwolenie całkowicie nieuzasadnione. Biomasa nie jest paliwem nisko emisyjnym, elektrociepłownie te będą znaczącym źródłem dodatkowego zanieczyszczenia powietrza, nie spełniającego obecnie - jak i w przyszłości - standardów jakości.

Lublin dysponuje znaczącą nadwyżką mocy cieplnej. Nie występują też jakiegokolwiek braki w zaopatrzeniu w energię elektryczną.

Postulat ten jest sprzeczny z decyzją nr OŚ-OD-I.6220.10.2014 z dnia 5.10.2016 Prezydenta m. Lublin odmawiającą wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie elektrowni zasilanej biomasą przy ul. Mełgiewskiej/Tyszowieckiej w Lublinie.

Wykluczone winno być wykorzystywanie paliwa alternatywnego RDF czy pre - RDF (o czym jest mowa w ust. d) na str. 122) na terenie aglomeracji lubelskiej ze względu na i tak złą jakość powietrza.

IV OBSZRY PROBLEMOWE

20. Uwaga dotyczy str. 146, wyróżnik dot. kolizji funkcjonalności:

Kolizja funkcji mieszkalnych i działalności gospodarczej w strefie AG wina być łagodzona poprzez wprowadzanie stref /pasów terenów zielni rozdzielających te funkcje (np. zadrzewienia, wprowadzania działalności o niskiej uciążliwości, stosowanie systemów ochronnych dla działalności uciążliwej itp.) a nie wygaszanie dotychczasowej funkcji mieszkalnej, zapis o wygaszaniu funkcji mieszkalnej w Dzielnicy Tatary winien być usunięty.

21. Uwaga dotyczy str. 146:

wyróżnik dot. lokalizacji ogrodów działkowych w strefie ESOCH:

Ogrody Działkowe zlokalizowane na terenach dawnego Stawu Królewskiego winny zachować swój dotychczasowy status prawny. Zapis o sukcesywnym korygowaniu lokalizacji ROD jest całkowitym nieporozumieniem, Prezydent deklarował, że ROD- na podzamczu zachowają swój obecny status.

Zapisy na str. 151, dotyczące ogrodów działkowych w centrum miasta, winny powyższe uwzględnić.

22. Uwaga dotyczy str. 150

W części dotyczącej rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z OZE wykreślić p. (3) dotyczący budowy elektrociepłowni opalanej biomasą, wykreślić na mapie graficznej oznaczenie OZE w rejonie ul. Mełgiewskiej/Tyszowieckiej. W Studium wyłącznie winna być określona tylko możliwość budowy bloków energetycznych opalanych biomasą (zrębkami drzewnymi) i to wyłącznie w istniejących elektrociepłowniach, tj. na zasadzie zastępowania węgla biomasą (zrębkami drzewnymi). EC Wrotków w okresie grzewczym winna być opalana gazem.

V. INNE

23. Uwaga. Do obszarów do rewitalizacji, określonych w załączniku nr 16, dodać dzielnicę Tatary (wg argumentacji określonej uchwałą Rady Dzielnicy Tatary nr 65/XXXII/2017 z dnia 6 czerwca 2017 r stanowiącej załącznik do niniejszych Uwag) i oznaczyć na mapie graficznej ten teren literą K. Mieszkaniowej.

24. Uwaga. Polityka pieszo-rowerowa:

- a) uwzględnić ścieżkę pieszo-rowerową z Osiedla Tatary (od ul. Łęczyńskiej i ul. Odlewniczej, wzdłuż łącznika do ul. Grafa) do bulwaru n/Bystrzycą
- b) uwzględnić przebudowę ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż Bystrzycy od mostu im. M. Lutosławskiego do mostu w ciągu u. Mełgiewskiej, z jej poszerzeniem i oświetleniem
- c) uwzględnić mostek przez Bystrzycę przy ujściu rzeki Czechówki oraz trasę pieszo-rowerową prowadzącą do al. Unii Lubelskiej.

Z poważaniem

Radna Rady Miasta Lublin

Małgorzata Suchanowska